

PRAKSISOVERSIGT · IT-RET

Praksisoversigt over sletning fra RKI / Experian – kreditoplysningsbureauer (DBL §§ 19-22)

Tilladelseskrav, femårsreglen og angrebsmuligheder mod registrering efter databeskyttelseslovens kapitel 5

Version 2 Opdateret 16. jul. 2026 25 afgørelser · 2002-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Kreditoplysningsbureauer som Experians RKI-register, Debitor Registret og Bisnode Kredit er underlagt en særlig national ramme i databeskyttelseslovens kapitel 5 (§§ 19-22), der supplerer og skærper databeskyttelsesforordningen. Rammen bygger på fire søjler: et forudgående tilladelseskrav med vilkår (§ 19, jf. § 26), en snæver afgrænsning af hvilke oplysninger der overhovedet må behandles (§ 20), formkrav til videregivelsen til abonnenter (§ 21) og en mulighed for at begrænse den registreredes rettigheder (§ 22). Praksis er fordelt på Datatilsynet som primær tilsyns- og klagemyndighed, på Det Finansielle Ankenævn – som prøver indberetterens ansvar, men afviser selve sletningsspørgsmålet – og på EU-Domstolen, hvis SCHUFA-domme fra december 2023 har flyttet retsstillingen om lagringsfrister og kreditscoring markant.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Femårsfristen i databeskyttelseslovens § 20, stk. 3, er en MAKSIMUMSFRIST – mister oplysningen sin betydning for kreditvurderingen tidligere, skal den slettes tidligere, og Datatilsynet har i fast praksis fastsat vejledende slettefrister, der er kortere end fem år.
- 02** Et kreditoplysningsbureau må ikke registrere en fordring, der er bestridt af skyldneren, medmindre fordringen har været forelagt en retslig instans – begrundelsen er, at der ellers registreres betalingsVILJE i stedet for betalingsEVNE.
- 03** En oplysning, der er forældet efter § 20, stk. 3, må heller ikke bruges som grundlag for en bedømmelse, selv om selve oplysningen ikke videregives.
- 04** Summariske oplysninger om skyldforhold må kun videregives, hvis kravet overstiger 1.000 kr. til samme kreditor OG kreditor har skyldnerens skriftlige erkendelse af forfalden gæld eller har foretaget retslige skridt – abonnenten bærer dokumentationsbyrden.
- 05** Oplysninger om endeligt godkendt gældssanering må aldrig videregives, jf. § 21, stk. 3, 2. pkt.
- 06** Oplysninger til abonnenter skal som hovedregel meddeles skriftligt; mundtlig meddelelse af summariske oplysninger kræver, at spørgerens navn og adresse noteres og opbevares i mindst 6 måneder.

- 07 Offentlige myndigheder må først indberette gæld, når den samlede forfaldne gæld overstiger 7.500 kr., administreres af samme inddrivelsesmyndighed, og der foreligger enten to rykkere og udpantningsret, udlæg, endelig dom eller skriftlig erkendelse.
- 08 Myndigheden skal give skyldneren skriftlig meddelelse mindst 4 uger før indberetning, og indberetningen skal undlades, hvis gælden betales, eller der indgås og overholdes en afdragsaftale.
- 09 En registrering af den SAMME fordring, der allerede burde have været slettet efter femårsreglen, kan ikke foretages på ny – det var afgørende i Det Finansielle Ankenævns sag 292/2014, hvor Datatilsynet underkendte en registrering foretaget 23 år efter gældens opståen.
- 10 Et pengeinstitut kan handle ansvarspådragende ved en uberettiget RKI-indberetning, men den registrerede skal selv løfte bevisbyrden for et konkret økonomisk tab – og Det Finansielle Ankenævn tilkender ikke godtgørelse for tort.
- 11 Det Finansielle Ankenævn afviser klager over selve RKI-registreringen og henviser dem til Datatilsynet; fogedretten kan heller ikke behandle et afregistreringskrav under en udlægssag – det kræver selvstændigt søgsmål.
- 12 Efter EU-Domstolens dom i C-26/22 (SCHUFA) må et kreditoplysningsbureau ikke lagre oplysninger om restgældsbefrielse længere end det offentlige insolvensregister, og tilsynsmyndighedens afgørelse er undergivet fuld domstolsprøvelse.
- 13 Efter C-634/21 (SCHUFA-scoring) udgør selve beregningen af en kreditscore en automatisk afgørelse efter forordningens artikel 22, når tredjemand lægger afgørende vægt på scoren.
- 14 Efter C-203/22 giver indsichtsretten krav på en reel forklaring af logikken bag scoringen; forretningshemmeligheder kan ikke i sig selv begrunde et blankt afslag, men fordrer en afvejning.
- 15 Erstatning efter forordningens artikel 82 kræver tre kumulative betingelser – overtrædelse, faktisk skade og årsagsforbindelse – men der gælder ingen bagatel- eller alvorstærskel for immateriel skade, jf. C-300/21 og C-456/22.
- 16 Datatilsynet er ikke forpligtet til at pålægge en sanktion, når en overtrædelse konstateres, hvis indgriben ikke er passende, nødvendig og forholdsmæssig, jf. C-768/21 – den registrerede har ingen subjektiv ret til at kræve en bøde.
- 17 Overtrædelse af §§ 20, 21 eller tilsidesættelse af Datatilsynets vilkår straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, og retten til at drive kreditoplysningsvirksomhed kan frakendes ved dom efter § 43.

Tilladelseskravet i § 19 – hvem er overhovedet et kreditoplysningsbureau?

§ 1

Efter [databeskyttelseslovens § 19](#) skal den, der ønsker at drive virksomhed med behandling af oplysninger til bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed med henblik på videregivelse, indhente tilladelse fra

Datatilsynet, **inden** behandlingen påbegyndes. Hjemlen findes i § 26, stk. 1, nr. 2, og efter § 26, stk. 4 kan tilsynet fastsætte **vilkår** for behandlingen til beskyttelse af de registreredes privatliv. Det er denne vilkårsadgang – ikke lovteksten – der i praksis bærer de detaljerede slettefrister, som RKI og de øvrige bureauer arbejder efter.

Forarbejderne til § 19 afgrænser anvendelsesområdet bredere, end man umiddelbart skulle tro:

»Ordene »driver virksomhed med« er indsat for at præcisere, at bestemmelsen ikke omfatter virksomheder eller andre, der i enkeltstående tilfælde eller lejlighedsvis skaffer sig, registrerer og videregiver soliditetsoplysninger til konkrete formål, f.eks. advokater. Derimod er det ikke herved sigtet til at begrænse bestemmelsen til kun at omfatte registreringsaktiviteter, der drives som traditionelle erhvervsvirksomheder [...] Eksempelvis vil også foreninger, der registrerer og videregiver soliditetsoplysning til medlemmerne, efter omstændighederne være omfattet af bestemmelsen.«

Afgørende er alene, at den pågældende indsamler og registrerer soliditetsoplysninger **med henblik på videregivelse**. Forarbejderne slår desuden fast, at det ikke hjælper at pakke aktiviteten ind i anden virksomhed:

»Selvom virksomheden tillige og måske som hovedformål driver anden form for erhvervsvirksomhed, f.eks. inkassovirksomhed, bringer dette ikke virksomheden uden for kapitel 5, hvis betingelserne i § 19 er opfyldt.«

Det er en praktisk vigtig pointe: inkassobureauer, der ved siden af inddrivelsen opbygger og sælger adgang til skyldnerdata, kan uden videre være omfattet af tilladelseskravet.

Behovet for kontrol med bureauerne blev allerede begrundet i [Delbetænkning om private registre \(betænkning nr. 687/1973\)](#), s. 40:

»[D]a kreditoplysningsbureauerne indsamler oplysninger af fortrolig karakter om personer og virksomheder, ofte uden de pågældendes viden, og da disse oplysninger ofte ved videregivelsen kan få væsentlig indflydelse på de pågældende virksomheders og personers dispositionsmuligheder [...] bør der gennemføres en kontrol med bureauerne.«

Hvordan et sådant bureau faktisk ser ud, er beskrevet i Sø- og Handelsrettens dom **V-0060-01** ([V-0060-01](#)), hvor RKI fik forbudt konkurrenten PKI at bruge sit navn. Dommen dokumenterer RKI's historie – etableret i 1971 af familien Riber som Ribers Kredit Information, overtaget af The Thomson Corporation i 1984 – og markedspositionen: i 2000 havde bureauet 10.283 virksomhedskunder og afgav over 3,5 mio. kreditoplysninger. Sagen illustrerer, at kreditoplysningsvirksomhed i Danmark reelt er koncentreret hos ganske få aktører, hvilket gør en enkelt fejlregistrering desto mere indgribende.

LOV

Databeskyttelsesloven § 19

Databeskyttelsesloven § 26, stk. 1, 4

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Varemærkekrænkelse: Forvekslelighed mellem RKI og PKI i kreditoplysningsvirksomhed

25.06.2002

§ 20, stk. 1 og 2 – relevanskravet og det absolutte forbud mod at registrere bestridte fordringer

[Databeskyttelseslovens § 20, stk. 1](#) fastslår, at kreditoplysningsbureauer **kun** må behandle oplysninger, »som efter deres art er af betydning for bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed«. Bestemmelsen

viderefører persondatalovens § 20, og forarbejderne understreger, at »[d]en gældende praksis på området vil dermed fortsat være af betydning« – en kontinuitet der rækker helt tilbage til lov om private registre.

Den praktisk vigtigste sætning i hele kapitel 5 står i forarbejderne til stk. 1, og den er kernen i den hyppigste angrebsmulighed mod en registrering:

»Det betyder endvidere bl.a., at et kreditoplysningsbureau ikke må registrere oplysninger om fordringer, der er bestridt af skyldneren, såfremt fordringen ikke har været forelagt en retslig instans. Baggrunden herfor er, at der i så fald ikke er tale om registrering af oplysninger om betalingsevne, men derimod registrering af oplysninger om betalingsvilje.«

Sondringen mellem betalingsEVNE og betalingsVILJE er afgørende. Et kreditoplysningsbureau er ikke et pressionsmiddel i en civilretlig tvist. Bestrider skyldneren fordringen – helt eller delvist – og foreligger der ikke dom, udlæg eller anden retslig afgørelse, falder oplysningen uden for det, bureauet overhovedet har lov at behandle. Samme forståelse blev formuleret allerede af Registerudvalget i [betænkning nr. 1345/1997, s. 104](#):

»Registertilsynet har på baggrund af bestemmelsen givet udtryk for, at der ikke må ske registrering af fordringer, som bestrides af debitor, medmindre fordragens størrelse eller eksistens er fastslået ved en endelig domstolsafgørelse.«

Betænkningen tilføjer det kriterium, der binder relevanskravet sammen: »Det er afgørende for, om en oplysning må registreres og videregives, at den har betydning for vurderingen af den registreredes betalingsevne i **andre fremtidige** skyldforhold.«

Relevanskravet afgrænser også bureauets virkefelt. Forarbejderne siger, at et bureau ikke må indsamle oplysninger om f.eks. faglige evner og dermed »virke som en art ”ansættelsesnævn” for private virksomheder« – en formulering der går ubrudt tilbage til [betænkning nr. 687/1973, s. 63](#). Endvidere gælder, at når et bureau registrerer oplysninger om en person eller virksomhed, »må oplysningerne kun vedrøre netop denne person eller virksomhed« – et forbud mod smitte fra ægtefælle, samlever eller koncernforbundne selskaber.

§ 20, stk. 2 supplerer med et **absolut** forbud mod at behandle følsomme oplysninger efter [forordningens artikel 9, stk. 1](#) og oplysninger om strafbare forhold efter [artikel 10](#). Forarbejderne erkender, at forbuddet i vidt omfang er overflødigt ved siden af stk. 1, men begrundet det selvstændigt:

»At der desuagtet er fastsat et forbud i stk. 2 og herved fjernet enhver fortolkningstvivel omkring disse præcist angivne oplysninger, skyldes, at der er tale om oplysninger af følsom karakter, hvis registrering ikke blot vil være i strid med hensynet til det enkelte menneskets frihed, men også med et ønske om at beskytte minoritetsgrupper.«

Endelig udvider § 20, stk. 4 forordningens artikel 12-19 til også at gælde behandling af oplysninger om **virksomheder**, når behandlingen udføres for et kreditoplysningsbureau. Registrerede selskaber har dermed samme ret til indsigelse, berigtigelse og sletning som fysiske personer – en national særregel uden modstykke i forordningen.

LOV

Databeskyttelsesloven § 20, stk. 1-4

Femårsreglen i § 20, stk. 3 – en maksimumsfrist, ikke en ret til fem

§ 3 års registrering

Databeskyttelseslovens § 20, stk. 3 bestemmer, at oplysninger om forhold, der taler imod kreditværdighed, og som er mere end 5 år gamle, ikke må behandles, »medmindre det i det enkelte tilfælde er åbenbart, at forholdet er af afgørende betydning for bedømmelsen af den pågældendes økonomiske soliditet og kreditværdighed«.

Den udbredte misforståelse er, at bestemmelsen giver bureauet ret til at registrere i fem år. Det gør den ikke. Konkursrådet formulerer det utvetydigt i [betænkning nr. 1578/2022, s. 117](#):

»Femårsfristen i § 20, stk. 3, er en maksimumsfrist. Hvis en oplysning på et tidligere tidspunkt end efter fem år har mistet sin betydning for kreditvurdering, skal der ske sletning tidligere. Ifølge Datatilsynets faste praksis er der fastsat særlige vejledende slettefrister, som er kortere end fem år.«

De kortere frister udspringer af de vilkår, Datatilsynet knytter til tilladelsen efter [§ 26, stk. 4](#), og de varierer efter gældspostens type. Overtrædelse af et vilkår er selvstændigt strafbelagt, jf. [§ 41, stk. 2, nr. 8](#).

Undtagelsen – »åbenbart [...] af afgørende betydning« – er tilsigtet ganske snæver. Forarbejderne begrundes den alene med insolvensforhold:

»Adgangen til i meget begrænset omfang at registrere eller videregive oplysninger om forhold, der er mere end 5 år gamle er medtaget, fordi navnlig visse former for betalingsstandsning, som f.eks. konkurs, efter omstændighederne fortsat kan være så relevante for den økonomiske bedømmelse, at der bør være adgang til at videregive oplysningen om forholdet ud over 5-årsfristen.«

To yderligere afgrænsninger fremgår af forarbejderne. For det første rammer femårsreglen kun **negative** oplysninger: »Objektive oplysninger, som f.eks. identifikationsoplysninger, bør ifølge sagens natur ikke være genstand for forældelse [...] Der ses heller ikke at være behov for en forældelsesregel vedrørende oplysninger, der er ”positive” for den pågældende.« For det andet – og det er den bestemmelse, bureauerne oftest overser – gælder et brugsforbud, ikke blot et videregivelsesforbud:

»Kreditoplysningsbureauet må endvidere ikke benytte en oplysning, der er forældet efter denne bestemmelse, som grundlag for en bedømmelse, selv om selve oplysningen ikke herved videregives.«

En forældet gældspost må altså heller ikke indgå som skjult variabel i en scoringsmodel.

Det Finansielle Ankenævns sag **292/2014** ([292/2014](#)) viser reglens gennemslagskraft. Klageren havde i 1987 optaget et lån på 153.000 kr. i Danske Bank; efter en tvangsauktion i 1988 stod banken med et udækket krav. Selvom betingelserne for registrering var opfyldt allerede i 1988, indberettede banken først til Experian den 6. april 2011. Datatilsynet fandt ved afgørelse af 6. september 2013 – efter at have genoptaget sagen på nye oplysninger – at registreringen var uberettiget, fordi en registrering skulle have været slettet senest fem år efter 1988, og fordi **samme fordring ikke må registreres igen**. Sagen fastslår dermed to ting: femårsfristen løber fra det forhold, der taler imod kreditværdighed – ikke fra indberetningstidspunktet – og kreditor kan ikke nulstille fristen ved at genindberette en gammel fordring.

Modsat forholdt det sig i **66/2018** ([66/2018](#)), hvor Danske Bank blev frifundet for en RKI-indberetning foretaget ti år efter misligholdelsen. Afgørelsen trækker på persondatalovens § 4, stk. 1, om god databehandlingsskik og [retsplejelovens § 477 e, stk. 2](#) om betalingspåkrav. Sammenholdt med 292/2014 tegner der sig det mønster, at det ikke i sig selv diskvalificerer en indberetning, at der er gået lang tid siden misligholdelsen, når fordringen fortsat er retskraftig og ikke tidligere har været registreret og slettet – mens en **genregistrering** af en fordring, der allerede burde være slettet, er udelukket.

Særligt om insolvens fremgår det af [betænkning nr. 1578/2022, s. 119](#), at Konkursrådet har overvejet »den nugældende ordning, hvor en skyldner, der har været under konkurs, fortsat kan være registreret hos et kreditoplysningsbureau i op til to år efter gældssanering«. Rådet noterer, at hensynet til potentielle långivere alternativt kan varetages gennem udelukkelsesgrundene for gældssanering frem for gennem fortsat registrering.

LOV

[Databeskyttelsesloven § 20, stk. 3](#)[Databeskyttelsesloven § 26, stk. 4](#)[Databeskyttelsesloven § 41, stk. 2](#)

PRAKSIS	Det finansielle ankenævn · Danske Bank frifundet for RKI-indberetning foretaget ti år efter misligholdelse	21.08.2018
	Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for uberettiget RKI-registrering foretaget 23 år efter gældens opståen	20.08.2015

§ 21 – formkrav til videregivelsen og 1.000-kroners-tærsklen for summariske skyldoplysninger

[Databeskyttelseslovens § 21, stk. 1](#) bestemmer, at oplysninger om økonomisk soliditet og kreditværdighed til abonnenter **kun må meddeles skriftligt**. Summariske oplysninger kan dog gives mundtligt, hvis spørgerens navn og adresse noteres og opbevares i mindst 6 måneder.

Skriftlighedskravet er ikke formalisme. Forarbejderne forklarer formålet:

»Herved sikres fornødent bevis for, hvad der er oplyst til tredjemand, hvilket er et nødvendigt led i den kontrol mv., der etableres efter reglerne i lovforslagets kapitel 5.«

Og noteringspligten ved mundtlige oplysninger tjener et konkret retsbeskyttelsesformål: »Notering af navn og adresse på spørgeren er nødvendig af hensyn til forordningens artikel 19, hvorefter den dataansvarlige underretter hver modtager, som personoplysningerne er videregivet til, om enhver berigtigelse eller sletning«. Uden noteringen kan bureauet ikke opfylde [forordningens artikel 19](#), når registreringen viser sig forkert – og den registrerede efterlades med en fejl, der er spredt til modtagere, ingen kan identificere. Seksmånedersfristen er begrundet i, at »forespørgere normalt kun vil benytte nyligt indhentede oplysninger som grundlag for kreditværdighedsvurderinger«.

Den materielt vigtigste regel står i [§ 21, stk. 3](#). Summariske oplysninger om skyldforhold må kun videregives, hvis oplysningerne hidrører fra Statstidende, er indberettet af en offentlig myndighed efter kapitel 4, eller hvis **begge** følgende er opfyldt:

- skyldforholdet vedrører **samme kreditor** og overstiger **1.000 kr.**, og
- kreditor har enten erhvervet den registreredes **skriftlige erkendelse** af en forfalden gæld, **eller** der er foretaget **retslige skridt** mod den pågældende.

Forarbejderne præciserer, at bevisbyrden ligger hos indberetteren: »[A]bonnenterne [er] forpligtede til at dokumentere, at fordringen er større end 1.000 kr., samt at debitor har erkendt den forfaldne gæld enten i form af en underskrevet skylderklæring eller et frivilligt forlig, eller at kreditor har foretaget retslige skridt mod debitor, f.eks. udtaget stævning.«

To yderligere begrænsninger følger af bestemmelsen. Oplysninger om **endeligt godkendt gældssanering må ikke videregives** ([§ 21, stk. 3, 2. pkt.](#)) – et absolut forbud. Og efter [§ 21, stk. 3, 3. pkt.](#) gælder betingelserne

»tillige for videregivelse af summariske oplysninger om skyldforhold i forbindelse med udarbejdelse af **bredere kreditbedømmelser**«. Man kan altså ikke omgå tærsklen ved at indbæge den utilstrækkeligt dokumenterede gældspost i en samlet vurdering.

§ 21, stk. 2 begrænser publikationer til abonnenter og forbyder personnumre heri. Forarbejderne begrundet abonnentkravet med hensynet til den private fred: oplysningerne »er dog ofte af så privat karakter, at en egentlig offentliggørelse ville kunne føles som en krænkelse af den private fred«. Offentligt salg må ikke finde sted – hverken »ved salg f.eks. via boghandlere, ved salg i butikker eller online, men også ved salg til enhver direkte fra bureauet«.

§ 21, stk. 4 forbyder videregivelse af summariske oplysninger om enkeltpersoners skyldforhold på en måde, der kan danne grundlag for vurdering af **andre** end den pågældende. Forarbejderne forudsætter dog, at bestemmelsen »ikke er til hinder for, at kreditoplysningsbureauerne videregiver oplysninger opdelt efter postnumre«, med henvisning til [betænkning nr. 1345/1997, s. 281 f.](#)

RKI-registrets praktiske indretning er beskrevet i [betænkning nr. 1578/2022, s. 119](#) og afspejler § 21 direkte:

»En indberetning fra en fordringshaver til RKI-registeret om en dårlig betaler skal indeholde fundamentet for kravet, som kan være en dom, et udlæg, en skylderkendelse mv., navn på fordringshaveren, beløbets størrelse, indberetningsdato samt slettedato. [...] Foreligger der ikke et fundament for fordringshaverens krav, fremgår en indberetning kun af et lukket register, hvor indberetningen kun er tilgængelig for indberetteren selv.«

Betænkningen tilføjer, at når konkurs eller gældssanering er indledt, kan der ikke indberettes yderligere krav, men allerede indberettede krav bliver stående.

LOV

Databeskyttelsesloven § 21, stk. 1-4

Underretning før registrering – offentlig gæld efter §§ 16-18 og § 5 pengeinstitutternes særregler

Kravene til, hvad der skal gå forud for en indberetning, er skarpest for **offentlig gæld**. Efter [databeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 2](#) kan gæld til det offentlige kun videregives, hvis den samlede gæld er forfalden og **overstiger 7.500 kr.**, og der må ikke heri indgå gældsposter omfattet af en **overholdt** aftale om henstand eller afdragsvis betaling. Hertil kommer to kumulative betingelser:

- [§ 16, stk. 2](#): den samlede gæld skal administreres af **samme inddrivelsesmyndighed**, og
- [§ 16, stk. 3](#): gælden skal kunne inddrives ved udpanthning **og** der skal være fremsendt **to rykkere**, eller der skal være foretaget/forsøgt foretaget **udlæg**, eller kravet skal være fastslået ved **endelig dom**, eller det offentlige skal have erhvervet skyldnerens **skriftlige erkendelse** af den forfaldne gæld.

[§ 17, stk. 1](#) pålægger myndigheden at give skyldneren skriftlig meddelelse forinden, og videregivelse må **tidligst ske 4 uger efter**. Meddelelsen skal efter [§ 17, stk. 2](#) angive hvilke oplysninger der videregives, til hvilket bureau, hvornår – og:

»at videregivelse ikke vil ske, hvis betaling af gælden sker inden videregivelsen eller der indrømmes henstand eller indgås og overholdes en aftale om afdragsvis betaling.«

Dette er en **materiel** betingelse, ikke blot en oplysningspligt: betales gælden, eller indgås og overholdes en afdragsordning inden fristens udløb, må registreringen ikke gennemføres. Fire angrebepunkter følger direkte af §§ 16-17: manglende eller for sen underretning, gæld under 7.500 kr., sammenlægning af gæld fra flere inddrivelsesmyndigheder, og medregning af poster omfattet af en overholdt afdragsaftale. § 18 bemyndiger vedkommende minister til at fastsætte skærpede regler for bestemte gældstyper.

For **pengeinstitutter** gælder en særskilt ramme i [bekendtgørelse om pengeinstitutters videregivelse af kreditoplysninger](#). Efter § 1 skal instituttet inden 4 uger efter første videregivelse give kunden meddelelse herom, og efter § 2 må videregivelse ikke ske, hvis kunden skriftligt har frabedt sig det. § 3 giver kunden ret til inden 4 uger at få oplyst indholdet af kreditoplysninger videregivet inden for de sidste 6 måneder samt kategorien af modtagere og oplysningernes kilde – mod højst 200 kr. ved skriftligt svar. Den skarpeste bestemmelse er § 4:

»Har et pengeinstitut videregivet en kreditoplysning, der viser sig at være urigtig eller vildledende, skal pengeinstituttet straks berigtige oplysningen samt give skriftlig underretning om berigtigelsen til kunden og til alle, der har modtaget kreditoplysningen inden for de sidste 6 måneder, før pengeinstituttet blev bekendt med forholdet.«

Berigtigelsespligten er altså **aktiv og udadrettet** – det er ikke nok at rette i eget system. Efter § 5 skal en anmodning om berigtigelse besvares skriftligt inden 4 uger, og nægter instituttet, kan kunden inden 4 uger indbringe spørgsmålet for Datatilsynet, som træffer afgørelse; svaret skal indeholde klagevejledning. Efter § 6 gælder bekendtgørelsen også for oplysninger om virksomheder.

Den skærpede stilling for de finansielle indberettere har historiske rødder. [Betænkning nr. 1345/1997, s. 104](#) beskriver, at pengeinstitutter, forsikringsselskaber og realkreditinstitutter er underlagt særlige retningslinjer fra Finanstilsynet, netop fordi de er bundet af tavshedspligt:

»Der kan derfor først ske indberetning til et kreditoplysningsbureau, når der foreligger en retslig afgørelse i sagen, f.eks. i form af en dom eller fogedrettens opgørelse af kravet.«

Spørgsmålet om, hvornår et pengeinstitut lovligt kan overdrage til inkasso og videregive oplysninger til kreditvurdering, blev prøvet i [69/2015 \(69/2015\)](#), der behandler samspillet med tavshedspligten i [lov om finansiell virksomhed § 117](#).

LOV

[Databeskyttelsesloven § 16, stk. 1-3](#)
[Databeskyttelsesloven § 17, stk. 1, 2](#)
[Databeskyttelsesloven § 18](#)

PRAKSIS

Det finansielle ankenævn · Spørgsmål om berettigelse af inkassooverdragelse og videregivelse af oplysninger til kreditvurdering

04.03.2016

§ 6 EU-Domstolens SCHUFA-domme – lagringsfrist, scoring og fuld domstolsprøvelse

Den 7. december 2023 afsagde EU-Domstolen to domme, der har flyttet retsstillingen for kreditoplysningsbureauer i hele Unionen, og som må inddrages ved enhver fortolkning af §§ 20-22.

C-26/22 (C-26/22) angik grænserne for kreditoplysningsbureauers datalagring og prøvelsen af tilsynsmyndighedens afgørelser. Dommen bygger på [forordningens artikel 6](#), [artikel 17](#), [artikel 40](#) og [artikel 78](#) sammenholdt med insolvensforordningen (EU) 2015/848. Kernen er, at et privat bureau ikke kan påberåbe

sig en legitim interesse i at lagre oplysninger om insolvensbehandling og restgældsbefrielse **længere**, end oplysningen er offentligt tilgængelig i det offentlige register – og at tilsynsmyndighedens afgørelse er undergivet **fuld domstolsprøvelse**, ikke blot en legalitetskontrol. For dansk ret betyder det, at en branchekutyme om at fastholde en insolvensoplysning ud over den offentlige tilgængelighedsperiode ikke i sig selv kan bære registreringen; den må stå sin prøve på interesseafvejningen.

C-634/21 (C-634/21) angik SCHUFA's kreditscoring. OQ fik afslag på et lån hos en bank på grundlag af en negativ sandsynlighedsværdi (score), som SCHUFA havde beregnet ud fra en matematisk-statistisk model, der placerede ham i en gruppe med lignende karakteristika. SCHUFA oplyste scorens niveau og en generisk beskrivelse af metoden, men afviste at videregive de konkrete variabler og deres vægtning under henvisning til forretningshemmeligheder. Sagens kerne var [forordningens artikel 22](#):

»Den registrerede har ret til ikke at være genstand for en afgørelse, der alene er baseret på automatisk behandling, herunder profilering, som har retsvirkning eller på tilsvarende vis betydeligt påvirker den pågældende.«

Dommen fastslår, at **selve beregningen af scoren** hos bureauet udgør en automatisk afgørelse i artikel 22's forstand, når tredjemand (banken) lægger afgørende vægt på scoren ved sin beslutning. Konsekvensen er betydelig: bureauet – og ikke kun kreditgiveren – bliver ansvarssubjekt for artikel 22's garantier. Det harmonerer med [§ 20, stk. 3](#)-forarbejdernes brugsforbud: en forældet oplysning må ikke indgå i bedømmelsen, selv om den ikke videregives.

C-203/22 (C-203/22) af 27. februar 2025 førte tråden videre og præciserede indsichtsretten i kreditvurderings-scoring: hvilke krav stilles til forklaringen af logikken bag automatiske afgørelser efter [artikel 15](#), og hvordan afvejes den mod forretningshemmeligheder efter direktiv (EU) 2016/943? Dommen understreger, at et blankt afslag med henvisning til forretningshemmeligheder ikke er tilstrækkeligt – der skal foretages en reel afvejning, og den registrerede har krav på en meningsfuld forklaring.

Dette har direkte betydning for rækkevidden af [§ 22, stk. 1](#), hvis forarbejder ellers rummer en forholdsvis rummelig undtagelse:

»Vedrørende den indsichtsret, der følger af forordningens artikel 15, stk. 1, litra h, om information om forekomsten af automatiske afgørelser, herunder profilering, som omhandlet i artikel 22, stk. 1 og 4, vil den dataansvarlige eksempelvis ikke være forpligtet til at udlevere oplysninger, som må anses for at være forretningshemmeligheder, eller som er beskyttet efter den immaterielle lovgivning, herunder ophavsretsloven.«

Efter C-203/22 må denne forarbejdspassage læses EU-konformt: undtagelsen kan ikke anvendes som et generelt skjold, men kun efter en konkret afvejning oplysning for oplysning.

C-46/23 (C-46/23) supplerer med, at en tilsynsmyndighed **ex officio** kan påbyde sletning af ulovligt behandlede personoplysninger efter [artikel 58](#), jf. [artikel 17](#) – også uden anmodning fra den registrerede. Datatilsynet kan altså gribe ind af egen drift over for en systematisk fejlpraksis hos et bureau.

LOV

[Databeskyttelsesforordningen § 17](#)
[Databeskyttelsesforordningen § 22, stk. 1](#)
[Databeskyttelsesloven § 22, stk. 1](#)

PRAKSIS

EU-Domstolen · Indsichtsret i kreditvurderings-scoring: Krav til forklaring af logikken bag automatiske afgørelser og afvejning mod forretningshemmeligheder

27.02.2025

EU-Domstolen · Tilsynsmyndigheders beføjelse til ex officio at påbyde sletning af ulovligt behandlede personoplysninger under GDPR

14.03.2024

EU-Domstolen · Grænser for kreditoplysningsbureauers datalagring og fuld domstolsprøvelse af tilsynsmyndigheders afgørelser	07.12.2023
EU-Domstolen · Automatisk kreditscoring som en individuel afgørelse efter GDPR	07.12.2023

§ 7 § 22 – hvornår kan bureauet nægte indsigt og oplysning?

Databeskyttelseslovens § 22, stk. 1 tillader, at [forordningens artikel 13, stk. 1-3, artikel 14, stk. 1-4, artikel 15 og artikel 34](#) fraviges, »hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv«. [Stk. 2](#) rummer det tilsvarende for offentlige interesser.

Bestemmelsen er den mest oversete i kapitel 5 – og den, bureauerne oftest strækker for langt. Forarbejderne opstiller fire markante begrænsninger.

For det første er tærsklen høj: »Med anvendelsen af udtrykket »afgørende« i bestemmelsen er det tilkendegivet, at undtagelse fra oplysningspligten og indsichtsretten kun kan gøres, hvor der er **nærliggende fare** for, at privates interesser vil lide skade af **væsentlig betydning**.«

For det andet skal afvejningen foretages atomistisk:

»Afvejningen må foretages for hver enkelt oplysning for sig med den virkning, at der, såfremt sådanne hensyn kun gør sig gældende for en del af de [...] nævnte oplysninger, skal gives den registrerede meddelelse om de øvrige oplysninger.«

For det tredje – og det er den skarpeste sætning – findes der ingen kategorisk undtagelse:

»Der er ikke efter bestemmelsen adgang til generelt at undtage bestemte former for behandling af oplysninger fra indsichtsretten.«

Et bureau kan altså ikke undtage »scoringsmodellen« som kategori. Det skal begrunde konkret, oplysning for oplysning.

For det fjerde anerkender forarbejderne dog reelle forretningshensyn:

»Efter en konkret vurdering vil det være muligt at nægte indsigt i oplysninger, hvis dette vil medføre, at virksomhedens forretningsgrundlag, forretningspraksis eller know-how derved vil lide væsentlig skade. Det vil endvidere efter en konkret vurdering være muligt at nægte indsigt i interne vurderinger af, hvorvidt virksomheden på basis af foreliggende oplysninger vil indgå et kontraktforhold, ændre et bestående kontraktforhold, stille særlige vilkår for fortsættelse, eventuelt helt opsige et kontraktforhold og lignende tilfælde.«

Grænsen mellem den fjerde og den tredje begrænsning er netop det, EU-Domstolen skærpede i **C-203/22** ([C-203/22](#)): forretningshemmeligheder er et lovligt hensyn, men ikke et argument der på egen hånd afgør sagen.

Det er værd at bemærke, at [§ 22, stk. 3-stk. 8](#) angår offentlige myndigheder, domstole, videnskabelige formål, politiets efterforskning, Procesbevillingsnævnet og Folketingets Ombudsmand – de har ingen betydning for private kreditoplysningsbureauer. Stk. 7 og 8 blev indsat med virkning fra 1. januar 2024. Databeskyttelsesloven er senest konsolideret ved lovebekendtgørelsen af 22. marts 2024, og der er ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer af kapitel 5.

Endelig fastslår [§ 20, stk. 4](#) sammenholdt med forarbejderne, at også **virksomheder** har krav på artikel 12-19-rettighederne, når et bureau behandler oplysninger om dem: »Bestemmelsen indebærer, at også

registrerede virksomheder mv. [...] har samme ret (som ved registrering af personoplysninger) til at gøre indsigelse og få berigtiget samt slettet oplysninger mv.«

LOV

Databeskyttelsesloven § 20, stk. 4

Databeskyttelsesloven § 22, stk. 1-8

PRAKSIS

EU-Domstolen · Indsigtsret i kreditvurderings-scoring: Krav til forklaring af logikken bag automatiske afgørelser og afvejning mod forretningshemmeligheder 27.02.2025

§ 8 Klageadgang og kompetencefordeling – Datatilsynet, ankenævnene og domstolene

Kompetencefordelingen er en fælde for den uforberedte. **Det Finansielle Ankenævn afviser klager over selve RKI-registreringen.**

Det fremgår tydeligt af **137/2021 (137/2021)**. Klageren havde ved forlig i fogedretten den 30. november 2018 aftalt med Sparekassen Danmark, at hun skulle slettes fra RKI, når et gældsbeholdning var underskrevet og afdragene betalt uden anmærkninger i tre måneder. Da tvist opstod om, hvorvidt betingelserne var opfyldt, indbragte hun sagen. Ankenævnet afviste den i sin helhed:

- Efter nævnets vedtægter § 5, stk. 1, litra e, afvises klager, der har været behandlet af en domstol – og fogedretten havde allerede den 15. marts 2021 taget stilling til kravet og indsigelserne.
- Spørgsmålet om **sletning i RKI** kan slet ikke behandles af nævnet; efter vedtægternes § 4 henvises sådanne klager til **Datatilsynet**, da det vedrører offentligretlig regulering af databehandling.

Og fogedretten kan heller ikke levere. Fogedretten bemærkede i sagen udtrykkeligt, at »kravet om afregistrering fra RKI ikke kunne behandles under en udlægssag, men krævede en selvstændig civil retssag«. Den registrerede står altså med tre – og kun tre – reelle veje: klage til Datatilsynet efter **forordningens artikel 77**, selvstændigt civilt søgsmål mod bureauet eller indberetteren efter **artikel 79**, eller – hvor det er indberetterens **ansvar** og ikke registreringen som sådan, der prøves – klage til Det Finansielle Ankenævn.

Hvad kan man forvente af Datatilsynet? Her sætter EU-Domstolen en vigtig forventningsafstemning. I **C-768/21 (C-768/21)** af 26. september 2024 fastslog Domstolen:

»Artikel 57, stk. 1, litra a) og f), artikel 58, stk. 2, og artikel 77, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679 skal fortolkes således, at tilsynsmyndigheden i tilfælde af, at der konstateres et brud på persondatasikkerheden, ikke er forpligtet til at vedtage en korrigerende foranstaltning, særligt en administrativ bøde, i henhold til artikel 58, stk. 2, når en sådan indgriben ikke er passende, nødvendig eller forholdsmæssig med henblik på at afhjælpe den konstaterede mangel og sikre fuld overholdelse af denne forordning.«

Domstolen understregede samtidig, at klageren »ikke [har] en subjektiv ret til at anmode om, at tilsynsmyndigheden skal pålægge en administrativ bøde« (præmis 41), og at myndigheden i undtagelsestilfælde kan undlade indgriben, når »den konstaterede overtrædelse ikke har været ved« (præmis 43). Men skønnet er ikke frit: myndigheden har pligt til at behandle klagen »med den fornødne omhu«, og når en tilsidesættelse konstateres, har den »pligt til at reagere på en passende måde med henblik på at afhjælpe det konstaterede utilstrækkelige beskyttelsesniveau« (præmis 33).

Modvægten er domstolsprøvelsen. **C-26/22 (C-26/22)** fastslår, at en afgørelse fra tilsynsmyndigheden efter [artikel 78](#) er undergivet **fuld** prøvelse ved de nationale domstole. Et afslag fra Datatilsynet er derfor ikke vejs ende. Og efter **C-46/23 (C-46/23)** kan tilsynet påbyde sletning ex officio.

Endelig giver **C-655/23 (C-655/23)** af 4. september 2025 den registrerede et yderligere redskab: adgang til **forebyggende undladelerspåbud** ved siden af erstatningskravet efter [artikel 82](#) – relevant hvor risikoen er, at bureauet genindberetter.

LOV	Databeskyttelsesforordningen § 77	Databeskyttelsesforordningen § 79
PRAKSIS		
	EU-Domstolen · Erstatning for immateriel skade og forebyggende undladelerspåbud efter databeskyttelsesforordningen (GDPR)	04.09.2025
	EU-Domstolen · Tilsynsmyndigheders skønsmåling ved brud på persondatasikkerheden under GDPR	26.09.2024
	EU-Domstolen · Tilsynsmyndigheders beføjelse til ex officio at påbyde sletning af ulovligt behandlede personoplysninger under GDPR	14.03.2024
	EU-Domstolen · Grænser for kreditoplysningsbureauers datalagring og fuld domstolsprøvelse af tilsynsmyndigheders afgørelser	07.12.2023
	Det finansielle ankenævn · Afvisning af klage over gældsbrev og RKI-registrering grundet tidligere behandling i fogedretten	21.03.2022

§ 9 Erstatning for uberettiget registrering – ansvarsgrundlaget er det lette, tabet det svære

Praksis viser et konsekvent mønster: **ansvarsgrundlaget er ofte let at etablere, men den registrerede taber på kausalitet og tabsopgørelse.**

Det klareste eksempel er **292/2014 (292/2014)**. Efter at Datatilsynet den 6. september 2013 havde fastslået, at Danske Banks registrering var i strid med **persondatalovens § 25** – forgængerens til de nuværende regler – nedlagde klageren påstand om 744.090 kr. i erstatning. Hun gjorde gældende, at hun i de 25,5 måneder, registreringen bestod, fik afslag på to lederstillinger hos virksomheder, der ikke ansatte RKI-registrerede, og at hun mistede adgang til lån, kreditkort, forsikringer og telefonabonnementer. Banken erkendte fejlen og udsendte et dementi, men bestred ansvaret.

Ankenævnet delte sagen i to og gav klageren medhold i det ene led:

*Ankenævnet fastslog indledningsvis, at Danske Bank havde handlet **ansvarspådragende** ved at foretage den uberettigede registrering i RKI i strid med reglerne.*

Men hun tabte alligevel. Nævnet fandt ikke, at hun havde løftet bevisbyrden for et økonomisk tab som direkte følge af registreringen – forklaringen om jobafslag var ikke tilstrækkelig dokumentation for et tab på over 700.000 kr. Og nævnet fandt »ikke grundlag for at pålægge banken at betale godtgørelse for tort, ulempe eller ikke-økonomisk skade«.

I **129/2008 (129/2008)** faldt sagen allerede på ansvarsgrundlaget. Klageren var i væsentlig misligholdelse af et privatlån på ca. 114.000 kr. og et overtræk på ca. 37.000 kr.; banken fik udlæg i fogedretten den 6. marts 2008 og indberettede den 10. marts 2008. Nævnet fandt registreringen lovlig, fordi der forelå både retsligt udlæg og konstateret misligholdelse. Afgørende for udfaldet var, at selv om klageren led et tab ved ikke at kunne omprioritere sin ejendom, »kan dette tab ikke væltes over på banken, da banken blot har varetaget sine legitime

interesser som kreditor«. Sagen illustrerer også et forligsmønster: banken havde tilbudt at slette registreringen efter 12 måneders stabil afvikling.

EU-rettens dimension ændrer billedet – men mindre end man kunne håbe. **C-300/21 (C-300/21)** opstiller tre **kumulative** betingelser for erstatning efter [artikel 82, stk. 1](#): en overtrædelse, en faktisk lidt materiel eller immateriel skade, og en årsagsforbindelse:

»Det kan derfor ikke lægges til grund, at enhver »overtrædelse« af databeskyttelsesforordningens bestemmelser i sig selv giver den registrerede [...] ret til erstatning. En sådan fortolkning ville være i strid med ordlyden af forordningens artikel 82, stk. 1.« (præmis 33)

Men Domstolen afviste samtidig enhver national **alvorstærskel** for immateriel skade (præmis 43-51) – og gentog det i **C-456/22 (C-456/22)** og **C-590/22 (C-590/22)**. Der er altså ingen bagatelgrænse. Bevisbyrden består dog: »den registrerede [skal] fortsat [...] godtgøre, at de negative virkninger reelt udgør en immateriel skade« (C-300/21, præmis 50). Erstatningen skal yde **fuld** kompensation, men må ikke have karakter af straf (præmis 57-58).

Dette er den centrale spænding for danske RKI-sager. Det Finansielle Ankenævn afviste i 292/2014 tort med henvisning til manglende kompetence og manglende grundlag. Efter C-300/21, C-456/22 og C-590/22 kan et krav på **immateriel skade** efter artikel 82 ikke afvises under henvisning til, at skaden er for ubetydelig – men den registrerede skal stadig konkretisere den. Yderligere holdepunkter: **C-741/21 (C-741/21)** om den dataansvarliges fritagelsesmulighed, **C-182/22 (C-182/22)** om identitetstyveribegrebet, og **C-507/23 (C-507/23)**, hvorefter en **undskyldning** efter omstændighederne kan udgøre tilstrækkelig godtgørelse – hvilket sætter det dementi, Danske Bank udsendte i 292/2014, i et nyt lys.

Praktisk konsekvens: den registrerede bør dokumentere tabet **samtidigt** – skriftlige afslag med begrundelse i registreringen, korrespondance med kreditgivere, dokumentation for merfinansieringsomkostninger – frem for at rekonstruere det bagefter.

LOV	Databeskyttelsesforordningen § 82, stk. 1	
PRAKSIS	EU-Domstolen · Erstatning for immateriel skade efter GDPR: Undskyldning som godtgørelse og betydningen af den dataansvarliges skyld	04.10.2024
	EU-Domstolen · Erstatning for immateriel skade under GDPR: Retten til kompensation for frygt for datamisbrug og afvisning af alvorsgrad som betingelse	20.06.2024
	EU-Domstolen · Retten til erstatning for immateriel skade ved databrud og fortolkningen af identitetstyveri under GDPR	20.06.2024
	EU-Domstolen · Fortolkning af immateriel skade og dataansvarliges fritagelse for ansvar ved overtrædelse af GDPR	11.04.2024
	EU-Domstolen · Ret til erstatning for immateriel skade under GDPR: Ingen bagatelgrænse for skadens alvor	14.12.2023
	EU-Domstolen · Krav om faktisk skade og afvisning af alvorstærskler ved erstatning for immateriel skade under GDPR	04.05.2023
	Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for uberettiget RKI-registrering foretaget 23 år efter gældens opståen	20.08.2015
	Det finansielle ankenævn · Erstatningskrav mod bank for RKI-registrering efter misligholdelse af privatlån og kontoovertræk	25.09.2008

§ 10 Følgevirkningerne af en registrering – bank, kredit og forsikring

Registreringens indgribende karakter viser sig i de afledte sager, og de udgør samtidig kilden til det tab, der skal dokumenteres i en erstatningssag.

På bankområdet er hovedreglen kontraheringsfrihed. I **237/2019 (237/2019)** havde en kunde med ca. 37.000 kr. i gæld bedt Arbejdernes Landsbank om et samlelån og gjort gældende, at afslaget var forskelsbehandling. Nævnet gav ikke medhold:

Det beror på et pengeinstituts egen forretningsmæssige afgørelse, om det ønsker at imødekomme en låneansøgning. Ankenævnet kan derfor ikke pålægge en bank at yde et lån eller en kredit.

Banken kunne lovligt følge en kreditpolitik om ikke at yde lån til RKI-registrerede inden for rammerne af [lov om finansiel virksomhed § 43](#). Sagen rummer en pointe, der ofte overraskes over: banken anførte, at »[e]n sletning fra RKI (enten ved indfrielse eller forældelse) medfører ikke automatisk en lånebevilling, da enhver ansøgning beror på en individuel, sædvanlig kreditvurdering«. Sletning genopretter altså ikke kreditværdigheden af sig selv.

Samme linje i **152/2003 (152/2003)**, hvor Vordingborg Bank lovligt kunne nægte en RKI-registreret kunde netbankadgang, fordi adgangen indebar en risiko for »selvbestaltede overtræk« via Betalingsservice – og i **193/2020 (193/2020)** om afslag på henstand med realkredittermin og dankort. Grænsen sættes af **lov om betalingskonti § 11** om **basal betalingskonto**: banken kan afvise kredit, men ikke uden videre selve kontoen.

På forsikringsområdet er konsekvensen skarpere, fordi RKI-status indgår i risikoplysningerne ved tegning. I **99721 (99721)** havde klageren ved indtegningsmed NemID svaret »nej« til spørgsmålet om RKI-registrering. Efter et færdselsuheld ophævede Aros Forsikring kaskoforsikringen med tilbagevirkende kraft. Ankenævnet gav ikke medhold: klageren havde objektivt afgivet urigtige oplysninger, dette måtte tilregnes hende som uagtsomt, og selskabet havde bevist, at det efter sine acceptregler ikke ville have tegnet forsikringen, jf. [forsikringsaftaleloven § 6, stk. 1](#). Nævnet lagde afgørende vægt på, at klageren »har accepteret forsikringsbegæringen ved sin elektroniske underskrift« – uanset om feltet var forudfyldt af selskabet.

Samme resultat i **100185 (100185)**, hvor klageren ved digital tegning bekræftede ikke at være registreret, men reelt var indberettet af to kreditorer med 51.696 kr. og 1.109 kr. Efter en totalskade afviste Tryg dækning og opsagde kaskoaftalen med tilbagevirkende kraft. Klageren anførte, at hun var i god tro og uvidende om registreringen – et anbringende der understreger, hvor afgørende [§ 17](#)-underretningen og bekendtgørelsens [§ 1](#) er: en registrering, den registrerede aldrig fik at vide om, kan koste forsikringsdækningen. **103672 (103672)** tilføjer, at indsigelsen mod opsigelsen selv kan forældes efter [forældelsesloven § 3](#).

På kreditvurderingsområdet er registreringen næsten diskvalificerende. [Vejledning om kreditværdighedsvurdering](#) formulerer det direkte:

»Hvis forbrugeren er registreret som dårlig betaler, har restancer på gæld til det offentlige eller har fået gjort udlæg i sin bolig, vil forbrugeren som udgangspunkt ikke være kreditværdig, men efter omstændighederne vil pligten til at foretage en kreditværdighedsvurdering ikke være til hinder for at yde forbrugeren kredit, hvis bevillingen afylderligere kredit har til formål og er egnet til at forbedre forbrugeren økonomiske situation.«

Kreditgiveren skal desuden efter [vejledning til bekendtgørelse om god skik for boligkredit](#) oplyse, hvilke registre der er slået op i ved et afslag – en pligt der udspringer af forbrugerkreditdirektivets artikel 9, stk. 2, jf. [betænkning nr. 1509/2009, s. 74](#). Den oplysning er ofte den registreredes første – og bedste – dokumentation for både registreringens eksistens og dens konkrete virkning.

Endelig noteres, at kreditoplysningsbureauer med Datatilsynets tilladelse har ret til at få leveret **beskyttede navne og adresser** efter [CPR-lovens § 42, stk. 4](#), jf. [Vejledning om folkeregistrering](#) – en privilegering der understreger, at tilladelsen efter § 19 ikke blot er en formalitet, men giver adgang til data, andre private er afskåret fra.

LOV

[Databeskyttelsesloven § 17](#)[Forsikringsaftaleloven § 6, stk. 1](#)[Lov om finansiell virksomhed § 43, stk. 1](#)

PRAKSIS	Ankenævnet for Forsikring · Forældelse af indsigelse mod opsigelse af indboforsikring og krav om dækning grundet urigtige oplysninger om RKI-registrering	24.09.2025
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning efter urigtige oplysninger om RKI-registrering ved tegning af bilforsikring	29.11.2023
	Ankenævnet for Forsikring · Afgørelse om ophævelse af kaskoforsikring grundet urigtige oplysninger om RKI-registrering	13.09.2023
	Det finansielle ankenævn · Afslag på henstand med realkredittermin og udstedelse af dankort grundet RKI-registrering	11.06.2021
	Det finansielle ankenævn · Afslag på låneanmodning og indsigelse om forskelsbehandling i forbindelse med RKI-registrering	19.11.2019
	Det finansielle ankenævn · Pengeinstituts afslag på netbankaftale til RKI-registreret kunde fundet berettiget	14.10.2003

§ 11 Straf, rettighedsfrakendelse og anklagemyndighedens behandling

Kapitel 5 er strafsanktioneret. Efter [databeskyttelseslovens § 41, stk. 2, nr. 1](#) straffes med **bøde eller fængsel indtil 6 måneder** den, der overtræder bl.a. [§ 20](#), [§ 21](#) eller [§ 26, stk. 1 og 5](#). Særsomt strafbelagt er efter [§ 41, stk. 2, nr. 8](#) den, der »i øvrigt undlader at efterkomme Datatilsynets afgørelser efter loven eller **tilsidesætter Datatilsynets vilkår for en tilladelse** i medfør af loven« – det er dén bestemmelse, der gør de vilkårsfastsatte slettefrister til mere end en henstilling. Efter [§ 41, stk. 3](#) skal [forordningens artikel 83, stk. 2](#) følges ved strafudmålingen, og [§ 41, stk. 7](#) fastsætter en **forældelsesfrist på 5 år**. Juridiske personer kan straffes efter [§ 41, stk. 6](#).

Den skarpeste sanktion er [§ 43](#):

»Den, der driver eller er beskæftiget med virksomhed som nævnt i [§ 26](#) eller som privat databehandler opbevarer personoplysninger, kan ved dom for strafbart forhold frakendes retten hertil, såfremt det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug.«

[Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Databeskyttelse – Straffesager](#) pålægger anklagemyndigheden en aktiv pligt:

»I sager vedrørende den type virksomhed, der er omfattet af [databeskyttelseslovens § 26](#), det vil sige advarselsregistervirksomhed, kreditoplysningsbureauvirksomhed og virksomhed ved behandling af oplysninger, der udelukkende finder sted med henblik på at føre retsinformationssystemer, skal anklagemyndigheden overveje, om der skal nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse, jf. [databeskyttelseslovens § 43](#).«

Meddelelsen fastsætter desuden en række processuelle rammer, der har praktisk betydning for den, der anmelder et bureau. Efter [pkt. 3.3](#) skal politikredsen forelægge tiltalepørgsmålet – herunder strafpåstanden – for statsadvokaten i **alle** sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne, og sagerne »må ikke afgøres

med bødeforelæg, før sanktionsniveauet er tilstrækkelig afklaret i retspraksis«. Datatilsynet skal høres inden tiltalepørgsmålet afgøres, jf. [pkt. 3.7](#), og tilsynet sender kopi af alle sine politianmeldelser til Rigspolitiets og Rigsadvokatens databeskyttelsesenheder, jf. [pkt. 3.2.1](#).

Både den dataansvarlige og databehandleren kan ifalde strafansvar, jf. [pkt. 4.1.1.4](#). Efter **C-807/21 (C-807/21)** kan en juridisk person pålægges bøde direkte, men det forudsætter, at overtrædelsen er begået **forsætligt eller uagtsomt** – der er ikke tale om et objektivt ansvar.

I praksis er strafsporet dog sjældent den registreredes vej frem. Efter **C-768/21 (C-768/21)** har klageren ingen subjektiv ret til at kræve en bøde, og Datatilsynet kan lovligt nøjes med kritik eller påbud, når overtrædelsen er bragt til ophør. Strafsporets reelle funktion er præventiv – og bagvedliggende for de vilkår, bureauerne retter sig efter.

LOV

Databeskyttelsesloven § 26, stk. 1

Databeskyttelsesloven § 41, stk. 2, 3, 6, 7

Databeskyttelsesloven § 43

PRAKSIS	EU-Domstolen · Tilsynsmyndigheders skønsmåling ved brud på persondatasikkerheden under GDPR	26.09.2024
	EU-Domstolen · Direkte bødeansvar for juridiske personer og krav om skyld efter databeskyttelsesforordningen	05.12.2023

§ 12 Angrebsmulighederne i praksis – en tjekliste for sletningssagen

Sammenholdes lovtekst, forarbejder og praksis, tegner der sig et sæt konkrete angrebepunkter mod en registrering. De er ordnet efter gennemslagskraft:

- 1. Fordringen er bestridt og ikke prøvet retsligt.** Det stærkeste kort. Forarbejderne til [§ 20, stk. 1](#) er kategoriske: bureauet »må ikke registrere oplysninger om fordringer, der er bestridt af skyldneren, såfremt fordringen ikke har været forelagt en retslig instans«. Registerudvalget skærpede i [betænkning nr. 1345/1997, s. 104](#) til, at fordringen skal være fastslået ved endelig domstolsafgørelse. Bemærk: indsigelsen skal være **reel** og fremsat – ikke konstrueret efter registreringen.
- 2. Manglende fundament.** Efter [§ 21, stk. 3](#) kræves skriftlig erkendelse af forfalden gæld eller foretagne retslige skridt, og kravet skal overstige 1.000 kr. til **samme** kreditor. Uden fundament må indberetningen efter [betænkning nr. 1578/2022, s. 119](#) kun stå i et lukket register, tilgængeligt for indberetteren selv. Kontrollér om beløbet er splittet på flere kreditorer for at nå over tærsklen.
- 3. Femårsfristen er overskredet – eller fordringen er genregistreret.** [§ 20, stk. 3](#) regnes fra det forhold, der taler imod kreditværdighed. **292/2014 (292/2014)** fastslår, at samme fordring ikke må registreres igen efter at have været slettet. Husk desuden, at fristen er en **maksimumsfrist**, og at Datatilsynets vejledende frister er kortere.
- 4. Manglende underretning.** For offentlig gæld: er den skriftlige meddelelse efter [§ 17, stk. 1](#) givet, og er 4-ugersfristen overholdt? Indeholder den alle fire punkter i [§ 17, stk. 2](#)? For pengeinstitutter: er meddelelsen efter [bekendtgørelsens § 1](#) givet inden 4 uger? **100185 (100185)** viser, hvad det koster, når den registrerede ikke ved, at hun står i registret.

5. Betaling eller overholdt afdragsaftale før registreringen. Efter § 17, stk. 2, nr. 4 må videregivelse ikke ske, hvis gælden betales, eller der indgås og overholdes en afdragsordning inden videregivelsen. Og efter § 16, stk. 1, nr. 2 må poster omfattet af en **overholdt** henstands- eller afdragsaftale ikke indgå i de 7.500 kr.

6. Beløbs- og administrationsgrænser for offentlig gæld. Samlet forfalden gæld skal overstige 7.500 kr. og administreres af **samme** inddrivelsesmyndighed, jf. § 16, stk. 2, og ét af de fire alternativer i § 16, stk. 3 skal være opfyldt.

7. Forældet fordring. En forældet fordring er ikke retskraftig og kan derfor vanskeligt være »af betydning for bedømmelse af økonomisk soliditet og kreditværdighed« i § 20, stk. 1's forstand. Bemærk dog samspillet med fundamentets art: et betalingspåkrav med fogedrettens påtegning efter [retsplejelovens § 477 e](#) har lang forældelse, hvilket var relevant i **66/2018** (66/2018). Selve forældelsesspørgsmålet behandles i praksisoversigten om [forældelse af pengekrav](#).

8. Gældssanering. Endeligt godkendt gældssanering må **aldrig** videregives, jf. § 21, stk. 3, 2. pkt. Og efter C-26/22 (C-26/22) kan bureauet ikke lagre restgældsbefrielsesoplysninger længere end det offentlige register.

9. Dobbeltregistrering og smitte. Forarbejderne til § 20, stk. 1: »Når et bureau registrerer oplysninger til brug for bedømmelse af en persons eller virksomheds økonomiske soliditet og kreditværdighed, må oplysningerne kun vedrøre netop denne person eller virksomhed.«

10. Fejl i beløb eller stamdata. Her er berigtigelsespligten i [forordningens artikel 16](#) og underretningen af modtagere efter [artikel 19](#) det centrale – for pengeinstitutter skærpet i [bekendtgørelsens § 4](#), hvorefter instituttet **straks** skal berigtige og skriftligt underrette alle, der har modtaget oplysningen inden for de sidste 6 måneder.

11. Scoringen selv. Efter C-634/21 (C-634/21) er scoreberegningen en artikel 22-afgørelse, og efter C-203/22 (C-203/22) har den registrerede krav på en reel forklaring af logikken. Sammenholdt med brugsforbuddet i § 20, stk. 3-forarbejderne åbner det for at angribe en score, der bygger på forældede oplysninger.

Bemærk afgrænsningen: sletning af søgeresultater hos søgemaskiner behandles i praksisoversigten om [ret til at blive glemt](#) og hviler på et andet retsgrundlag ([forordningens artikel 17](#)) end den nationale særregulering i kapitel 5.

LOV	Databeskyttelsesloven § 16, stk. 1-3	Databeskyttelsesloven § 17, stk. 1, 2
	Databeskyttelsesloven § 20, stk. 1, 3	Databeskyttelsesloven § 21, stk. 3
PRAKSIS	EU-Domstolen · Indsigtsret i kreditvurderings-scoring: Krav til forklaring af logikken bag automatiske afgørelser og afvejning mod forretningshemmeligheder	
	27.02.2025	
	EU-Domstolen · Grænser for kreditoplysningsbureauers datalagring og fuld domstolsprøvelse af tilsynsmyndigheders afgørelser	
	07.12.2023	
	EU-Domstolen · Automatisk kreditscoring som en individuel afgørelse efter GDPR	
	07.12.2023	
	Det finansielle ankenævn · Danske Bank frifundet for RKI-indberetning foretaget ti år efter misligholdelse	
	21.08.2018	
	Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for uberettiget RKI-registrering foretaget 23 år efter gældens opståen	
	20.08.2015	
	Ankenævnet for Forsikring · Afvisning af dækning efter urigtige oplysninger om RKI-registrering ved tegning af bilforsikring	
	29.11.2023	

§ 13 Sammenfatning – hvor står retsstillingen efter SCHUFA-dommene?

Kapitel 5 i databeskyttelsesloven er et af de få steder, hvor dansk ret opretholder en **strengere** national ramme end forordningen selv. Den ramme har rødder helt tilbage til [betænkning nr. 687/1973](#) og videreførtes stort set uændret gennem [betænkning nr. 1345/1997](#) til den gældende lov. Kontinuiteten er lovgivers udtrykkelige valg: forarbejderne til [§§ 19-21](#) gentager for hver bestemmelse, at »[d]en gældende praksis på området vil dermed fortsat være af betydning«. Ældre Registertilsyns- og Datatilsynspraksis er derfor stadig relevant retskilde.

Registerudvalget begrundede i [betænkning nr. 1345/1997, s. 272](#) hvorfor særreguleringen blev bevaret, selvom direktivet ikke krævede den:

»Det er af meget væsentlig betydning for såvel enkeltpersoner som virksomheder, at behandling af oplysninger i kreditoplysningsøjemed sker på en saglig og lovlig måde. Ulovlige handlinger på dette område vil kunne medføre meget alvorlige skadevirkninger for de involverede parter.«

Tre forhold præger retsstillingen i dag.

For det første er tyngdepunktet forskudt mod EU-retten. Frem til 2023 var kapitel 5 i praksis et rent nationalt anliggende. Med [C-26/22](#), [C-634/21](#) og [C-203/22](#) er kreditoplysningsvirksomhed blevet et EU-retligt reguleret felt, hvor lagringsfristen skal bestå en interesseafvejning efter [artikel 6](#), scoringen er en artikel 22-afgørelse, og indsigtsretten ikke kan afvises med et blankt forretningshemmelighedsargument. Femårsreglen i [§ 20, stk. 3](#) sætter fortsat et loft, men den kan ikke længere alene begrunde en registrering nedad – interesseafvejningen skal bestå selvstændigt.

For det andet er der en vedvarende asymmetri mellem ansvarsgrundlag og retsvirkning. [292/2014](#) ([292/2014-](#)) er sigende: indberetteren handlede ansvarspådragende, Datatilsynet underkendte registreringen, banken erkendte fejlen – og klageren fik alligevel intet. Bevisbyrden for kausalitet og tab er den reelle barriere. [C-300/21](#) ([C-300/21](#)) fjerner alvorstærsklen, men fastholder kravet om faktisk skade og årsagsforbindelse. Den registrerede, der vil have mere end en sletning, skal dokumentere tabet samtidigt.

For det tredje er kompetencefordelingen en selvstændig faldgrube. [137/2021](#) ([137/2021](#)) viser, at sletningskravet hverken hører hjemme i Det Finansielle Ankenævn eller under fogedrettens udlægssag. Datatilsynet er den rette adressat – men efter [C-768/21](#) ([C-768/21](#)) er tilsynet ikke forpligtet til at sanktionere, og klageren har ingen ret til at kræve en bøde. Til gengæld er tilsynets afgørelse efter [C-26/22](#) undergivet fuld domstolsprøvelse, og efter [C-655/23](#) ([C-655/23](#)) kan der nedlægges forebyggende undladelsespåbud.

Den praktiske konklusion: sletningssagen vindes sjældent på generelle betragtninger om proportionalitet, men på præcise formelle brist – bestridt fordring uden retsligt fundament, manglende underretning, overskredet frist, beløb under tærsklen, eller genregistrering af en allerede slettet fordring. Det er formkravene i [§§ 16, 17, 20 og 21](#), der bærer, og de er i vidt omfang objektive og efterprøvelige. Hvor de er overtrådt, er sletningen svær at komme uden om – hvad enten bureauet vil eller ej.

LOV	Databeskyttelsesforordningen § 82, stk. 1	Databeskyttelsesloven § 19
	Databeskyttelsesloven § 20, stk. 3	Databeskyttelsesloven § 21
PRAKSIS	EU-Domstolen · Erstatning for immateriel skade og forebyggende undladelsespåbud efter databeskyttelsesforordningen (GDPR)	04.09.2025
	EU-Domstolen · Tilsynsmyndigheders skønsbeføjelse ved brud på persondatasikkerheden under GDPR	26.09.2024

EU-Domstolen · Grænser for kreditoplysningsbureauers datalagring og fuld domstolsprøvelse af tilsynsmyndigheders afgørelser	07.12.2023
EU-Domstolen · Krav om faktisk skade og afvisning af alvorstærskler ved erstatning for immateriel skade under GDPR	04.05.2023
Det finansielle ankenævn · Afvisning af klage over gældsbrev og RKI-registrering grundet tidligere behandling i fogedretten	21.03.2022
Det finansielle ankenævn · Krav om erstatning for uberettiget RKI-registrering foretaget 23 år efter gældens opståen	20.08.2015

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Databeskyttelsesforordningen § 17		Databeskyttelsesloven § 16	stk. 3
Databeskyttelsesloven § 17	stk. 1	Databeskyttelsesloven § 19	
Databeskyttelsesloven § 20	stk. 3	Databeskyttelsesloven § 21	stk. 1
Databeskyttelsesloven § 22	stk. 1	Databeskyttelsesloven § 26	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

25 afgørelser

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		13
04.09.2025	Erstatning for immateriel skade og forebyggende undladelsespåbud efter databeskyttelsesforordningen (GDPR)	C-655/23
27.02.2025	Indsigtsret i kreditvurderings-scoring: Krav til forklaring af logikken bag automatiske afgørelser og afvejning mod forretningshemmeligheder	C-203/22
04.10.2024	Erstatning for immateriel skade efter GDPR: Undskyldning som godtgørelse og betydningen af den dataansvarliges skyld	C-507/23
26.09.2024	Tilsynsmyndigheders skønsbeføjelse ved brud på persondatasikkerheden under GDPR	C-768/21
20.06.2024	Retten til erstatning for immateriel skade ved databrud og fortolkningen af identitetstyveri under GDPR	C-182/22
20.06.2024	Erstatning for immateriel skade under GDPR: Retten til kompensation for frygt for datamisbrug og afvisning af alvorsgrad som betingelse	C-590/22
11.04.2024	Fortolkning af immateriel skade og dataansvarliges fritagelse for ansvar ved overtrædelse af GDPR	C-741/21
14.03.2024	Tilsynsmyndigheders beføjelse til ex officio at påbyde sletning af ulovligt behandlede personoplysninger under GDPR	C-46/23
14.12.2023	Ret til erstatning for immateriel skade under GDPR: Ingen bagatelgrænse for skadens alvor	C-456/22
07.12.2023	Automatisk kredit scoring som en individuel afgørelse efter GDPR	C-634/21

07.12.2023	Grænser for kreditoplysningsbureauers datalagring og fuld domstolsprøvelse af tilsynsmyndigheders afgørelser	C-26/22
05.12.2023	Direkte bødeansvar for juridiske personer og krav om skyld efter databeskyttelsesforordningen	C-807/21
04.05.2023	Krav om faktisk skade og afvisning af alvorstærskler ved erstatning for immateriel skade under GDPR	C-300/21

SØ - OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET 1

25.06.2002	Varemærkekrænkelser: Forvekslelighed mellem RKI og PKI i kreditoplysningsvirksomhed	V-0060-01
------------	---	-----------

DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS 8

21.03.2022	Afvisning af klage over gældsbeholdning og RKI-registrering grundet tidligere behandling i fogedretten	137/2021
11.06.2021	Afslag på henstand med realkredittermin og udstedelse af dankort grundet RKI-registrering	193/2020
19.11.2019	Afslag på låneanmodning og indsigelse om forskelsbehandling i forbindelse med RKI-registrering	237/2019
21.08.2018	Danske Bank frifundet for RKI-indberetning foretaget ti år efter misligholdelse	66/2018
04.03.2016	Spørgsmål om berettigelse af inkassooverdragelse og videregivelse af oplysninger til kreditvurdering	69/2015
20.08.2015	Krav om erstatning for uberettiget RKI-registrering foretaget 23 år efter gældens opståen	292/2014
25.09.2008	Erstatningskrav mod bank for RKI-registrering efter misligholdelse af privatlån og kontoovertræk	129/2008
14.10.2003	Pengeinstituts afslag på netbankaftale til RKI-registreret kunde fundet berettiget	152/2003

ANKENÆVNET FOR FORSIKRING · NÆVN / KLAGEINSTANS 3

24.09.2025	Forældelse af indsigelse mod opsigelse af indboforsikring og krav om dækning grundet urigtige oplysninger om RKI-registrering	103672
29.11.2023	Afvisning af dækning efter urigtige oplysninger om RKI-registrering ved tegning af bilforsikring	100185
13.09.2023	Afgørelse om ophævelse af kaskoforsikring grundet urigtige oplysninger om RKI-registrering	99721

FORARBEJDE Betænkninger

6 referencer

Behandling af personoplysninger - Betænkning afgivet af udvalget om registerlovgivningen
nr. 1345 · 1997 · Justitsministeriet

Bilag til betænkning nr. 1345 om behandling af personoplysninger

nr. 1345 · 1997 · Justitsministeriet

Betænkning nr. 1509 om gennemførelse af forbrugerkreditdirektivet

nr. 1509 · 2009 · Justitsministeriet

Betænkning om modernisering og revision af reglerne om gældssanering, herunder implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet

nr. 1578 · 2022 · Justitsministeriet

Betænkning om revision af konkurskarantænereglerne

nr. 1582 · 2023 · Justitsministeriet

Delbetænkning om private registre (Betænkning nr. 687)

nr. 687 · 1973 · Justitsministeriet